

Sendt med e-post til postmottak@kud.dep.no

Kulturdepartementet
Postmottak
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Oslo, 19. juni 2013

Deres ref: 13/1010-

Høringsuttalelse om NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Vi viser til departementets høringsbrev av 11. mars 2013 om Kulturutredningen 2014 (NOU 2013:4) med høringsfrist 1. juli 2013. Vi går ikke inn på de konkrete forslagene som fremmes, men har noen generelle merknader til utredningen som i det store og hele fremstår som et solid og godt arbeid. Kopinors medlemsorganisasjoner vil avgi egne uttalelser så langt de finner det naturlig.

Opphavsrett

Opphavsretten er godt forankret i internasjonale konvensjoner, og norsk åndsverkslovgivning inngår i et internasjonalt rammeverk som også omfatter forpliktelser overfor EU/EØS. Like fullt ser vi at opphavsretten stadig utfordres, særlig i møtet med mulighetene for rask og omfattende digital spredning av åndsverk.

Kopinor er tilfreds med at Kulturutredningen blant annet under kapittel 11.17.2 løfter fram åndsverkloven og opphavsrett som et viktig grunnlag for den økonomiske verdiskapingen i kulturnæringen. I Kopinors innspill til utvalget av 29. juni 2012 understreket vi det viktige hovedprinsippet ved opphavsretten, som er opphavsmannens enerett til å råde over sitt eget verk.

Vi er glad for at dette også er fremhevet i Kulturdepartementets "Kulturloftet. Politisk regnskap 2005-2013" under punkt 21 om opphavsrett og IT: "Åndsverkloven bidrar til å sikre kunstnerne inntekter og er vår viktigste kulturlov".

Også regjeringens handlingsplan for kulturnæringene, "Fra gründer til kulturbedrift", understreker opphavsrettens betydning for verdiskapingen. Det er i en rekke land – også Norge – gjennomført utredninger som dokumenterer opphavsrettens økonomiske betydning.

I den offentlige debatt får man av og til inntrykk av at opphavsrett handler om å låse inn innholdet. Dette er fjernt fra de fleste rettighetshaveres tanker. Snarere er en sterk opphavsrett forutsetning for en sunn økonomi slik at nye verk skal bli skapt og utgitt.

Samfunnet har også andre hensyn å ivareta. Gjennom ulike unntak fra opphavsmannens enerett gir derfor loven adgang til for eksempel privat bruk av åndsverk og ulike ordninger for lettere adgang til å bruke verk i undervisning, bibliotek, kirke, for funksjonshemmede osv.

MEMLEMSORGANISASJONER

Den Norske Fagpresses Forening
Den norske Forfatterforening
Den norske Forleggerforening
Forbundet Frie Fotografer
GRAFILL (Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon)
Mediebedriftenes Landsforening

NOPA Norsk forening for komponister og tekstforfattere
Norges Fotografforbund
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
Norsk Journalistlag
Norsk Komponistforening

Norsk kritikerlag
Norsk Musikkforleggerforening
Norsk Oversetterforening
Norsk Redaktørforening
Norsk Revyforfatterforening
Norsk Tidsskriftforening

Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
Norske Billedkunstnere
Norske Dramatikeres Forbund
Norske Kunsthåndverkere
Ny Musikk Komponistgruppe

ADRESSE

Postboks 1663 Vika, 0120 Oslo
Tlf.: 23 10 74 00 Faks: 23 10 74 10
E-post: kopinor@kopinor.no
Bankgiro: 5005.05.79848
Org.nr.: 964250340

www.kopinor.no

Side 2

Vi er positive til en slik balansert praktisering av opphavsretten, så lenge opphavsmannens legitime interesser ikke settes til side. Dette er også et grunnleggende kriterium satt opp i Bernkonvensjonen, som utgjør det internasjonale rammeverket for opphavsretten.

Vi er videre tilfreds med at Stortinget har vedtatt de foreslåtte tiltakene for å bedre håndhevingen ved opphavsrettskrenkelser, og vi ser fram til det videre revisjonsarbeidet med åndsverkloven.

Kollektiv rettighetsforvaltning

Kopinor og de andre forvaltningsorganisasjonene er startet opp av rettighetshaverne selv for i fellesskap å kunne forvalte rettigheter i møte med brukerne. Der verk skal brukes av mange, eller der verk fra mange rettighetshavere skal brukes, vil kollektiv rettighetsforvaltning være det mest praktiske – av og til det eneste mulige – verktøyet for å kunne klarere rettighetene.

Gjennom den kollektive forvaltningen av rettigheter sørger forvaltningsorganisasjonene i Norge i dag for at over én milliard kroner årlig overføres til rettighetshavere. I vår digitale tid, med helt nye muligheter for spredning av innhold, vil kollektiv rettighetsforvaltning kunne spille en viktigere rolle for å fremme tilgangen til kultur, samtidig som rettighetshavernes interesser ivaretas.

Avtalen mellom Nasjonalbiblioteket og Kopinor om tilgjengeliggjøring av bøker på Bokhylla.no er et godt eksempel på at lovgiver har tilrettelagt for en enkel løsning for lovlig bruk av åndsverk, samtidig som opphavsmenn og utgivere sikres rettmessig betaling. Vi er godt fornøyd med at utvalget fremhever Bokhylla-avtalen i sin utredning.

Også hos andre institusjoner innenfor ABM-sektoren eksisterer det et uttalt behov for avtaler som kan sikre allmenn tilgang til opphavsrettslig beskyttet materiale fra samlingene. På bakgrunn av de gode erfaringene med Bokhylla vil Kopinor være en naturlig avtalepart for flere institusjoner som ønsker digitalisering og formidling av samlingene over Internett. Nye avtaler med avtalelisensutløsende virkning kan omfatte alle typer materiale som Kopinors 22 medlemsorganisasjoner representerer.

Vennlig hilsen
KOPINOR

Yngve Slettholm
administrerende direktør